

Aan De Staatssecretaris Herstel Groningen

Van DSG

nota

Beslisnota subsidieregeling 'rechtsbijstand en
aanverwante kosten'

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000038557

Datum
21 januari 2025

Opgesteld door

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Per 1 juli 2023 is de Subsidieregeling 'rechtsbijstand en aanverwante kosten Tijdelijke wet Groningen' van kracht. Uw voorganger heeft in zijn Kamerbrief d.d. 5 juni 2024 een inhoudelijke evaluatie van de regeling aangekondigd. Bijgaande brief bevat deze evaluatie.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgaande Kamerbrief voor het commissiedebat d.d. 30 januari te versturen.

Kern

- De subsidieregeling, die haar grondslag in de Tijdelijke wet Groningen heeft, geeft eigenaren in een schade- of versterkingstraject recht op kosteloze juridische, bouwkundige en financiële bijstand en mediation.¹ De regeling is gebaseerd op de Wet op de rechtsbijstand en wordt uitgevoerd door de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: RvR).
- Sinds de inwerkingtreding zijn er 605 aanvragen door eigenaren bij de RvR ingediend om een advocaat (601) of mediator (4) (stand begin januari 2025). Er stonden op dat moment 59 advocaten en 58 mediators ingeschreven. Er zijn inmiddels 70 zaken afgerond.
- Ten behoeve van de inhoudelijke evaluatie zijn in de zomer van 2024 de bij de regeling betrokken stakeholders² bevraagd over de werking en de toepassing van de regeling. Dit zijn professionals die in hun dagelijkse werk veel contact met gedupeerden hebben.
- De belangrijkste bevindingen van deze respondenten, die terugkomen in de brief, zijn:
 - o De regeling wordt nog beperkt gebruikt door eigenaren. Dit komt onder meer omdat sommige stakeholders en/of eigenaren nog niet op de hoogte zijn van de regeling, er veel regelingen bestaan, omdat de stap om een advocaat of mediator in te zetten in de praktijk groot blijkt te zijn of omdat eigenaren er zelf met het IMG of NCG of met andere vormen van bijstand uitkomen.

¹ Dit recht bestaat in de gevallen die in artikel 13n, eerste en tweede lid, van de Tijdelijk wet Groningen zijn bepaald.

² IMG, NCG, de bewonersadviesraad van de NCG, Stut en Steun, de maatschappelijke organisaties, gemeentelijke aardbevingscoaches, de mediatorsfederatie Nederland (hierna: MfN) en de Nederlandse Orde van Advocaten (hierna: NOvA).

- o Voor een aantal respondenten is de meerwaarde van mediation in een schade- of versterkingstraject onduidelijk, en speelt de vraag wanneer het beste juridische expertise dan wel mediation ingezet kan worden. De communicatie hierover kan duidelijker.
 - o Er blijken tevens vragen te leven over het toepassingsbereik van de regeling.
 - o Ook is het punt naar voren gebracht of er (meer) differentiatie in het forfaitaire vergoedingssysteem voor de bijstandverleners kan worden aangebracht.
 - o Tot slot is een aandachtspunt bij de verplichte verdiepingscursus voor advocaten en mediators die onder de regeling werken, of er differentiatie in de lesstof kan worden aangebracht, om rekening te houden met de achtergrond en expertise van advocaten en mediators.
- U benoemt in de brief de diverse acties die u met de stakeholders heeft gezet en voornemens bent te zetten om aan de aandachtspunten tegemoet te komen. Zo heeft u met betrokken partijen een webinar over 'rechtsbijstand en mediation' georganiseerd, en is met IMG en NCG afgesproken dat zij in hun brieven en/of besluiten een verwijzing naar de regeling gaan opnemen.
 - U geeft aan dat u op het punt van de tarieven later terugkomt. Verder geeft u aan vooralsnog geen aanleiding te zien voor aanpassing van de regeling.
 - U meldt in de brief dat u met deze acties uitvoering heeft gegeven aan de motie Bushoff/Beckerman, die de regering verzocht om meer mediation in te zetten.

Onze referentie

2025-0000038557

Datum

21 januari 2025

Toelichting/achtergrond

- Het ontwikkelen en geven van het webinar over de regeling, en andere ontwikkelingen dit najaar hebben ertoe geleid dat de evaluatie wat langer op zich heeft laten wachten.
- De regeling is voor eigenaren en niet voor huurders, omdat het IMG of NCG aan eigenaren het besluit omtrent hun woning/gebouw stuurt. Eigenaren kunnen daartegen in bezwaar of beroep. Huurders die het niet eens zijn met een schade- of versterkingsbesluit kunnen dit met de eigenaar van hun woning opnemen. Huurders met schade door versterking, bij wie de vergoeding hiervan mogelijk financiële gevolgen heeft, kunnen hiertoe kosteloos via een ministeriële regeling een financieel expert inhuren.
- Het Kenniscentrum Stelsel Gesubsidieerde Rechtsbijstand (hierna: Kenniscentrum) bij de RvR stelt periodiek een cijfermatige monitor op met over de regeling, zoals het aantal eigenaren dat een beroep doet op de regeling en het aantal advocaten en mediators dat zich bij de RvR heeft ingeschreven. Deze monitor kunt u vinden op www.raadvoorrechtsbijstand.org/kenniscentrum/projecten/mijnbouwschade/.
- De brief is afgestemd met RvR, MfN, J&V (verantwoordelijk voor het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand), IMG, NCG, de Nederlandse orde van advocaten, Stut-en-Steun en de betrokken maatschappelijke organisaties.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief evaluatie regeling rechtsbijstand	